

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W TYCHACH

SPRAWOZDANIE
z działalności MBP Tychy
za 2012 rok

Sporządziła:
Dorota Łukasiewicz-Zagała

Otrzymują :
1/ Biblioteka Śląska
2/ DMB
3/ D

Tychy, styczeń 2013

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki :

1.1 Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; utrudnienia w pracy ; osiągnięcia i sukcesy :

- realizowaliśmy statutowe zadania na bardzo dobrym poziomie merytorycznym,
- **przeprowadziliśmy remont kompleksowy filii nr 4 na os. C,**
- zawarliśmy - po wielu miesiącach- porozumienie z nowym właścicielem Szpitala Wojewódzkiego w sprawie obsługi bibliotecznej,
- wszystkie biblioteki wyposażone są co najmniej w 1 komputer z dostępem do internetu, posiadamy 42 stanowiska dla mieszkańców, [o 7 więcej],
- borykaliśmy się z problemem ciasnoty, szczególnie w Centrali,
- **kolejny raz nastąpił wzrost usług komputerowych, korzystanie z internetu wzrosło o 8 % [23.504 użytkowników],**
- **kierownik Filii nr 7 dla dzieci i młodzieży otrzymał tytuł Koordynatora 10 – lecia kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” za swoje działania na rzecz czytania dzieciom,**
- **dyrektor Biblioteki otrzymał Złotą Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego na wniosek Biblioteki Śląskiej,**
- **otrzymaliśmy Wyróżnienie Specjalne dla Biblioteki i Koordynatora w Konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2011/2012,**
- kontynuowaliśmy komputeryzację procesów bibliotecznych, **75,6 % zbiorów znajduje się w bazie komputerowej,**
- **Biblioteka pręźnie prowadziła działalność popularyzującą - 5.126 imprez dla 140.318 uczestników,**
- **otrzymaliśmy List gratulacyjny z Kancelarii Prezydenta RP za organizowanie spotkań o patriotyzmie,**
- **kontynuowaliśmy program Fundacji Orange – „Akademia Orange dla bibliotek” mając do dyspozycji 14.925 PLN, [przeznaczonych na refundację internetu, działania edukacyjne i promujące],**
- **Blog filii nr 7 - wśród 160 blogów dla dzieci, istniejących na witrynie blox.pl – znajduje się na 2 miejscu pod względem popularności , a odwiedziło go 71.632 osoby**
- z wielokrotnością szans na wybudowanie biblioteki głównej miasta ;

- miały miejsce konsultacje w sprawie nowoczesnej biblioteki w Pasażu Andromeda,
- **kupiliśmy więcej książek [o 629 egzemplarzy] niż rok wcześniej, i było to 14.543 egzemplarzy oraz mniej jednostek zbiorów specjalnych [o 46] na nowych nośnikach, co dało 325 jednostek,**
- realizowaliśmy program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek . Zadanie : Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych” – wzbogacając – dzięki MK i DN – nasze zbiory o 3.836 książek o wartości 68.000, [więcej niż rok wcześniej],
- przystąpiliśmy do programu „Tychy w sieci możliwości”, mającego na celu zwiększenie kompetencji cyfrowych mieszkańców,
- **realizowaliśmy cykl przedsięwzięć z okazji Roku Janusza Korczaka,**
- **uhonorowaliśmy Rok ks. Piotra Skargi oraz Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej,**
- **przeprowadziliśmy XI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom wraz z Festynem w Parku Niedźwiadków pod hasłem :”Czytanie łączy pokolenia” dla ponad 3.500 osób,**
- braliśmy udział w Katowickich Prezentacjach Bibliotecznych,
- Biblioteka wypracowała przychody własne na poziomie 4,66 %

1.2 Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2011 r.

MBP Tychy w roku sprawozdawczym wprowadziła m. in.:

merytoryczne :

- zmiany w Instrukcji dotyczącej rewindykacji zbiorów bibliotecznych (dołożono rozdział o windykacji przedsądowej i sądowej wraz z drukami),
- Druk Planu Imprezy w zakresie popularyzacji czytelnictwa (druk aktywny wraz z instrukcją jego wypełniania),

pozostałe :

- Instrukcja kontroli należności i zobowiązań,
- Zasady dotyczące planowania
- System kontroli zarządczej
- Zasady i tryb publikowania w BIP MBP Tychy
- zmiany w Instrukcji identyfikacji i szacowania ryzyka,
- nową Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego Placówek
- zmiany w regulaminie ZFŚS i cenniki na rok następny
- nowy regulamin wynagradzania (od 1.1 2013).

Ponadto dokonywała zmian w regulaminach udostępniania (w zakresie cenników), pracy, wynagradzania; wprowadziła i aktualizowała plan finansowy, powoływała komisje skontrolne oraz jury konkursów, przetargowe i inwentaryzacyjne, a także zespoły zadaniowe. Wprowadziła do obiegu Informator dziecięcy [w załączeniu].

W roku sprawozdawczym zawarliśmy porozumienie na prowadzenie obsługi bibliotecznej w Szpitalu Wojewódzkim z jego nowym właścicielem (Spółką Megrez Sp. z o. o.).

1.3 Nadzór samorządu nad Biblioteką, w tym projektowane zmiany w organizacji Biblioteki (np. łączenie z inną instytucją) :

Sprawy MBP Tychy i czytelnictwa były głównie omawiane przez :

- Prezydenta Miasta – sprawozdanie finansowe Biblioteki, filia szpitalna,
- Komisję Kultury, Sportu i Turystyki Rady Miasta – plany, sprawozdania, finanse, działalność MBP, w tym imprezy;
- Komisję Rewizyjną – skarga stowarzyszenia Vox Populi,
- Zastępcę Prezydenta d / s Społecznych – stałe [co dwa tygodnie] spotkania dyrektorów instytucji kultury, gdzie omawiane są wszystkie zagadnienia biblioteki i kultury w mieście według potrzeb i zadań [m. in. czytelnictwo, remonty, imprezy, finanse, BG, biblioteka w Andromedzie, filia szpitalna, komputeryzacja, imprezy w mieście, publikacje, akcje miejskie, Vox Populi, BIP],

1.4 Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2012 roku, (kto przyznał, za co) :

Fundacja ABCXXI – tytuł Koordynatora 10-lecia kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” dla kierownika Filii nr 7 dla dzieci i młodzieży.

Sejmik Województwa Śląskiego – Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego dla dyrektor MBP (na wniosek BŚ).

Podziękowanie (List gratulacyjny) z Kancelarii Prezydenta RP za udział w świętowaniu rocznicy odzyskania Niepodległości i organizowanie spotkań o patriotyzmie w ramach Klubu Motyli Książkowych w filii nr 7.

Fundacja ABCXXI - Wyróżnienie Specjalne (Dyplom Uznania) dla Biblioteki i Koordynatora w Konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2011/2012.

W ciągu roku otrzymywaliśmy ponadto szereg podziękowań, dyplomów i listów za wspólną realizację zadań i za współpracę .

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej :

- ### 2.1 Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie) :
- Nie miało miejsca w MBP Tychy.

Prowadziliśmy dalej działalność w 16 placówkach bibliotecznych, które zajmowały łącznie 2987,39 m², w tym 2412 m² powierzchni bibliotecznych, przeznaczonych na bezpośrednią obsługę czytelników oraz 177,63 m² powierzchni magazynowej i piwnic. Magazyn mieści się w niezależnym lokalu.

2.2 Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny) :

Nie miało miejsca w MBP Tychy.

2.3 Zakupy nowych sprzętów , urządzeń technicznych, znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady):

Priorytetowo traktujemy remontowane placówki. W roku sprawozdawczym odbył się remont kompleksowy w filii nr 4, gdzie zakupiono m. in. : 38 regałów bibliotecznych (dużych i małych), 2 fotele, kanapę, 2 lamy biblioteczne, specjalny stolik dla dzieci z krzeselkami, krzesła, stoliki, w tym do komputerów, szafki, wieszaki, sztalugi, założono nowe żaluzje. Łącznie wydano prawie 22.000 PLN.

Pozostałe placówki, w tym szpitalna otrzymały (według możliwości) : regały, krzesła obrotowe, wentylatory, czajniki czy odkurzacze. Poddano renowacji 6 krzeseł ratanowych.

Kontynuowaliśmy monitoring 13 placówek i ubezpieczenia 13 bibliotek.

Zakup sprzętu komputerowego omówiono w punkcie 3.

2.4 Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów, i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych :

MBP Tychy nie posiada na własność żadnego budynku czy lokalu. Jedenaście filii dostosowanych jest do potrzeb osób niepełnosprawnych [głównie podjazdy, wejścia, sanitariaty] i są to placówki usytuowane na parterze. W roku sprawozdawczym w filii nr 4 powstał odrębny sanitariat dla niepełnosprawnych.

Stan techniczny placówek oceniamy, jako dobry, bowiem - od początku lat dziewięćdziesiątych – prawie corocznie wykonujemy jakieś zadania remontowe. Za nami prawie 30 remontów kompleksowych . Borykamy się jednak stale z problemem ciasnoty w Centrali, szczególnie w wypożyczalni i działach administracyjnych.

W 2012 roku realizowaliśmy remont kompleksowy małej filii nr 4 na os. C o pow. 97 m² wydając na to zadanie ponad 108.274 PLN plus doposażenie za prawie 22.000 PLN.

Zakres robót obejmował m. in. roboty budowlane, hydrauliczne, wymianę instalacji elektrycznej i oświetlenia, montaż instalacji komputerowej, dostosowanie pomieszczeń sanitarnych dla niepełnosprawnych, położenie glazury, gładzi, malowanie, wymianę drzwi, położenie podłóg oraz wykonanie tynku dekoracyjnego .

Zastosowano ciekawą kolorystykę wewnątrz, tworząc kolejną przyjazną przestrzeń dla usług bibliotecznych. Remont realizowany był pod koniec roku, zatem przed nami otwarcie biblioteki i jej ocena przez czytelników (początek lutego 2013).

W 2012 roku dokonaliśmy także częściowego odnowienia pomieszczeń filii szpitalnej.

W roku sprawozdawczym szansa na wybudowanie biblioteki głównej miasta się zwielokrotniła. Jej adaptacja w zespole szkół municypalnych została wprowadzona do wieloletniego planu inwestycyjnego i finansowego. Trwał remont i adaptacja Andromedy, gdzie ma powstać współczesna biblioteka artystyczna.

3. Komputeryzacja .

Odpowiedzi na Państwa pytania zawarte są w dołączonej ankiecie.

Pragniemy dodać , że stan bazy zbiorów na 31 grudnia 2012 to :

126.710 opisów [tytułów] i 283.820 jednostek, co stanowi 75,6 % całości zbiorów tyskiej Biblioteki (rok wcześniej 68,2 %) , w tym :

- książek : 126.439 opisów, 281.328 egzemplarzy
[w tym 3.701 tytułów książki mówionej i 1.479 jednostek dokumentów dźwiękowych na CD i DVD],
- dokumentów elektronicznych : 151 opisów, 436 jednostek,
- wydawnictw ciągłych : 120 tytułów, 2.056 jednostek.

Trwała retrospekcja zbiorów filii nr 5 (placówki o pełnym zakresie usług), której zakończenie przewidujemy we IX/X 2013.

W roku sprawozdawczym baza naszych zbiorów wzbogaciła się o 6.956 opisów (7.823) i 19.035 egzemplarzy (17.530).

Jesteśmy przygotowani – jeżeli zaistnieją możliwości finansowe - do podłączenia filii do Centrali. Mamy opracowane materiały pn. „ Uruchomienie elektronicznego udostępniania zbiorów” dla filii nr 7 dla dzieci i młodzieży wraz z działem muzycznym i książki mówionej oraz dla filii nr 3.

Obecnie mieszkańcy mają do dyspozycji 42 stanowiska internetowe we wszystkich placówkach, w tym 7 w Centrali. W październiku 2012 roku przystąpiliśmy do programu „Tychy w sieci możliwości”, otrzymując 7 komputerów z dostępem do internetu ; program realizowany jest w filii nr 13, gdzie również Latarnicy Polski Cyfrowej przeprowadzają szkolenia dla mieszkańców.

W roku sprawozdawczym – w październiku – zaproponowaliśmy mieszkańcom nową odsłonę naszej strony o tym samym adresie : www.mbp.tychy.pl, wykonaną całkowicie przez nas samych; stworzyliśmy także sami stronę podmiotową BIP naszej Biblioteki .

Od 2010 roku mamy swój profil na Facebook – u, przy czym zmieniły się zasady rejestracji i prowadzenia profilu. Mamy także 5 blogów bibliotecznych (o 1 więcej niż rok wcześniej).

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

W roku sprawozdawczym doposażyliśmy placówki w sprzęt i programy komputerowe.

Zakupiliśmy – w działalności bieżącej - [poniżej 3.500 PLN] : m. in. 3 laptopy , korzystając z programu „Komputery dla bibliotek” , 1 drukarkę laserową, oraz rozszerzone licencje do programów do administrowania i zarządzania siecią, BIP, antywirusowe i Windows Server.

4. Zbiory biblioteczne.

Zbiory biblioteczne MBP Tychy wg stanu na 31.12.2012 r. liczyły: **375.262 jednostki** (380.587) o wartości **4.076.983,39 PLN** (3.762.196,89) .

W ciągu roku przybyło 19.119 jednostek [o 1.287 więcej niż rok wcześniej] (17.832), a ubyło 24.444 jednostki [o 6.193 więcej] (18.251). Na 100 mieszkańców przypada 291 jednostek (301) [przyjęto liczbę 129.000 mieszkańców]. Większy był zakup z dotacji Biblioteki Narodowej [ministerialny] oraz z przychodów własnych.

Nasze zbiory, których struktura ponownie nieco się zmieniła, obejmują :

362.846 egz. książek (367.904)	[96,69 %]	(96,67)
3.470 egz. czasopism oprawnych (3.397)	[0,92 %]	(0,89)
8.946 jedn. zbiorów specjalnych (9.286)	[2,38 %]	(2,44)

Struktura księgozbioru (bez czasopism oprawnych) na 31 XII 2012 rok to :

Liczba woluminów ogółem	362.846 egz. (367.904)	100,0 % (100,0)
w tym :		
literatura piękna dla dzieci	63.583 egz. (66.379)	17,5 % (18,1)
literatura piękna dla dorosłych	143.268 egz. (143.640),	39,5 % (39,0)
literatura naukowa i pop.-nauk.	155.995 egz. (157.885)	43,0 % (42,9)

Struktura zbiorów specjalnych na 31 XII 2012 rok to :

Liczba jednostek ogółem	8.946 jedn. (9.286)	100,0 % (100,0)
w tym :		
kartografia	850 jedn. (839)	9,5 % (9,0)
płyty analogowe	2.516 jedn. (2.516)	28,1 % (27,0)
kasety z muzyką	1.038 jedn. (1.139)	11,6 % (12,3)
płyty CD i DVD	1.494 jedn. (1.287)	16,7 % (13,9)
książka mówiona	2.492 jedn. (2.950)	27,9 % (31,8)
dokumenty elektroniczne	436 jedn. (435)	4,9 % (4,7)
pozostałe	120 jedn. (120)	1,3 % (1,3)

4.1 Polityka gromadzenia zbiorów (książkowych, nieksiążkowych, preferencje) :

W roku sprawozdawczym - wzorem lat ubiegłych - współpracowaliśmy przede wszystkim z wyłonionymi w drodze przetargów (dla książek BN także), hurtowniami których oferta była różnorodna i bogata w beletrystykę oraz zbiory naukowe i popularno naukowe, zaspokajała nasze potrzeby w ok. 95 % . Były to hurtownia „Książnica Polska” z Olsztyna dla zakupu całorocznego oraz Hurtownia Jacek Polniak z Mysłowic dla realizacji programu BN (dotacja ministerialna). Podtrzymaliśmy w przetargach warunek wzornika z autopsji. Co dwa tygodnie odbywały się przeglądy nowości, w których uczestniczyli kierownicy działów i filii, składając swoje propozycje zakupu.

Nadsyłane oferty, np. PWN, SBP, BN, wydawnictw szkół wyższych, oceniali kierownicy Centrali i instruktor.

Dodatkowo kupowaliśmy zbiory regionalne i specyficzne np. wydawnictwa GUS czy książki muzyczne i nuty.

Ostateczną decyzję w sprawie zakupu zbiorów podejmowali dyrektor oraz kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Oprócz wspomnianych już przeglądów nowości przez cały rok dział DGO przyjmował kwerendy, uwzględniające konkretne potrzeby czytelników, z poszczególnych placówek; udzielając informacji telefonicznych czy mailowych o zbiorach z katalogu centralnego tworzył fiszki z pytaniami czytelników, które następnie kierował do hurtowni celem uzyskania egzemplarza sygnałnego lub od razu dokonując zakupu. Na naszej stronie oraz we wszystkich opracowywanych biuletynach podany jest telefon i specjalny adres: gromadzenie@mbp.tychy.pl .

Pracownicy działu na bieżąco przeglądają oferty księgarni internetowych, prasę fachową i rankingi bestsellerów, aby jak najszybciej czytelnicy mieli dostęp do poszukiwanych nowości.

Cały czas staramy się zaspokajać potrzeby czytelnicze wszystkich grup, zgodnie z pełnioną przez nas rolą i zadaniami. Nasze zbiory oceniamy jako bardzo dobre pod względem ilościowym i jakościowym : aktualne księgozbiory naukowe, w tym zbiory z zakresu prawa, dopływ dobrej i poszukiwanej literatury pięknej dla dorosłych [tytuły nominowane do nagrody Nobla, Nike, Paszportu Polityki , światowe bestsellery], bogata oferta dla dzieci w zakresie beletrystyki. W roku sprawozdawczym mieliśmy do dyspozycji mniejszą dotację miejską oraz większą z BN. Mogliśmy przeznaczyć nieco większe nasze przychody na realizację tego zadania.

Mając jednak na uwadze dłuższą perspektywę czasową i nadchodzące zmiany oraz tendencje (m. in. cyfryzacja, powszechność internetu, szeroko rozumiane zbiory elektroniczne, powszechność audiobooków i e-booków oraz wzrost cen książek , niż demograficzny, zmniejszającą się liczbę studentów czy w naszym przypadku powstanie biblioteki głównej oraz biblioteki artystycznej jak również dary od czytelników) cały czas monitorowano ilościowy zakup książki naukowej i beletrystyki dla dorosłych ; zwiększono zakup beletrystyki dla dzieci, szczególnie dzieci młodszych.

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

W roku sprawozdawczym nasza Biblioteka zakupiła :

- księgozbiór	14.543 egz. [11,03 wol./ 100 m]	(13.914; 11,03)
- zbiory specjalne	325 jedn.	(371)
razem	14.868 jedn.	(14.285)

Na zbiory wydatkowano 317.904,21 PLN (308.320,12).

Zakupiono książki o wartości 308.045,77 PLN (297.277,95) (o 629 egz. więcej i o 10.767,82 PLN więcej). Średnia cena książki to 21,18 PLN (w 2011 – 21,37 ; w 2010 – 21,59) z dotacji samorządowej 22,06 PLN (w 2011 – 20,75; w 2010 – 21,11). Osiągnęliśmy wskaźnik zakupu wynoszący 11,3 wolumina na 100 mieszkańców (przyjęto 129.000 mieszkańców), w tym z dotacji samorządowej 7,6 . (Rok wcześniej : 11,03 i 9,4 ; w 2010- 9,43 i 8,0).

Struktura zakupionego księgozbioru jest następująca :

- lit. piękna dla dzieci	3.513 egz., co stanowi	24,2 %	(2.337; 16,8)
- lit. piękna dla dorosłych	7.450 egz., co stanowi	51,2 %	(8.099; 58,2)
- lit. naukowa	3.580 egz., co stanowi	24,6 %	(3.478; 25,0)

Razem	14.543 egz., co stanowi	100,0 %	(13.914; 100)

Struktura zakupionych zbiorów specjalnych, na które wydano 9.858,44 PLN (11.042,17) jest następująca:

- książka mówiona	197 jedn., co stanowi	60,6 %	(202; 54,45)
- płyty CD i DVD	127 jedn., co stanowi	39,1 %	(169; 45,55)
- kartografia	1 jedn., co stanowi	0,3 %	(-----)

Razem	325 jedn., co stanowi	100,0 %	(371; 100)

W roku sprawozdawczym ponownie główny nacisk położono na wzbogacenie zbioru książki mówionej na CD w formacie mp3 oraz płyt CD i DVD z muzyką. Zbiory te były pozyskiwane w internetowych hurtowniach i księgarniach muzycznych oraz Empiku i Saturnie.

Dobrym uzupełnieniem zbiorów są dary od czytelników i wielu instytucji. W 2012 roku wprowadzono 4.167 jednostek (rok wcześniej 3.242) o wartości 73.698 PLN (54.795,23), w tym 4.038 książek (3.157) o wartości 71.750 PLN (53.090), gdzie 395 egz. (314) to beletrystyka dla dzieci (9,8 %), 1.863 egz. beletrystyka dla dorosłych (1.446) (46,1%) oraz 1.780 egz. książka naukowa (1.397) (44,1 %). Otrzymujemy bardzo dobre dary od czytelników i instytucji.

4.2 Prenumerata czasopism – potrzeby a realia :

W roku sprawozdawczym mieszkańcy naszego miasta mieli do dyspozycji 425 (406) egzemplarzy gazet i czasopism bieżących, o 19 więcej niż rok wcześniej, z czego 51 to dary z różnych źródeł (w tym z BŚ). Na prenumeratę tradycyjną wydatkowano 53.488 PLN (53.156).

Faktyczna liczba tytułów to 179 (175). Na bieżąco dokonywaliśmy oceny poczytności posiadanych tytułów i możliwości rezygnacji z niektórych wieloegzemplarzowych. Kilka czasopism upadło. Wprowadziliśmy kilka nowych tytułów.

Największy wachlarz tytułów [125] posiada Centrala, a także filie, w których działają czytelnie.

Stopień wykorzystania i poczytności czasopism jest bardzo duży. Odnotowano 82.400 (84.850) udostępnień w tym zakresie.

Ponownie zaobserwowaliśmy, że dla wielu mieszkańców, szczególnie niepracujących, w tym emerytów i rencistów, zwyczajem stał się codzienny czy cotygodniowy przegląd prasy. Zwiększyła się też grupa pań, w tym senierek, które systematycznie [średnio co tydzień] przychodzą na dłuższy przegląd prasy. Z periodyków naukowych w dalszym ciągu korzystają głównie studenci, nauczyciele, pracownicy banków, reklamy i związani z zarządzaniem.

Sądzymy, że obecny wachlarz tytułów jest na miarę naszych możliwości optymalny, chociaż niepokój budziły wzrastające ceny [prenumeratę pokrywamy z przychodów własnych]. Konsekwentnie ograniczamy dzienniki w placówkach bez czytelników na rzecz innych periodyków.

Prenumerujemy podstawowe dzienniki, tygodniki i miesięczniki dla wszystkich grup czytelniczych o różnorodnych zainteresowaniach. Zapewniamy dopływ prasy obcojęzycznej. W roku 2012 prenumerowaliśmy 32 egz. czasopism bibliotekarskich [10 tytułów] podobnie jak rok wcześniej, zastanawiamy się jednak nad ich ograniczeniem.

4.3 Postępowanie ze zbiorami likwidowanych filii :

W naszym przypadku mamy do czynienia z księgozbiorami filii, które nigdy nie powstały oraz zgromadzonym od połowy lat osiemdziesiątych księgozbiorem BG. Od wielu lat sukcesywnie księgozbiory te są rozpakowywane, oceniane, przydatne nam książki są wprowadzane do zbiorów jako dar, natomiast druki zbędne są przeznaczane do sprzedaży, na makulaturę, na darmowe kiermasze książek, towarzyszące naszym festynom czy na oddział dermatologiczny. Część książek – w latach ubiegłych – przekazywaliśmy bibliotece w Sandomierzu, bibliotece w Darlington w Wielkiej Brytanii dla tamtejszej Polonii czy też na Ukrainę. Przekazywaliśmy także książki do domu dziennej pomocy.

W roku sprawozdawczym główne prace dotyczyły księgozbioru BG.

4.4 Selekcja zbiorów zdeaktualizowanych ; proszę określić orientacyjną liczbę wycofanych w 2012 r. książek z różnych dziedzin wiedzy w całej sieci.

W roku sprawozdawczym zubytkowano 24.444 jednostki, w tym 23.639 książek : 2.426 egz. to książki zdeaktualizowane, co stanowi 10,3 % ogólnej liczby ubytków książek. Pozostałe powody ubytkowania książek to : zniszczone = 21.065, zapłacone = 29 egz., zagubione = 82 egz. oraz niezwrócone = 37 egz.

5 Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

Podstawowe usługi biblioteczne :

W roku sprawozdawczym uzyskano następujące dane czytelnicze :

	2012r.	2011r.	%
liczba czytelników	25.881	26.220	98,7 (- 1,3)
liczba odwiedzin	269.003	261.020	103,8 (+3,8)
w tym:			
- wypożyczalnie	215.463	208.633	103,3
- dział muzyczny	4.300	3.951	108,8
- czytelnie	48.706	47.993	101,5
- dział IB	534	443	120,5
liczba wypożyczeń	712.441	673.138	105,8 (+ 5,8)
w tym			
- wypożyczalnie	576.530	538.587	107,0
- dział muzyczny	12.822	11.351	112,9
- czytelnie	121.832	122.768	99,2
- dział IB	1.257	803	156,5
liczba informacji	43.723	40.413	108,2 (+8,2)

Biblioteka nasza w roku sprawozdawczym odnotowała wzrost czytelnictwa i podstawowych usług bibliotecznych, za wyjątkiem liczby czytelników. Była to zwiększona aktywność zarówno w wypożyczalniach jak i czytelniach. W sposób szczególny należy podkreślić dynamikę wzrostu w wypożyczaniu książek do domu, korzystaniu z gazet i czasopism, wypożyczaniu książki mówionej oraz korzystaniu ze zbiorów bibliograficznych i regionalnych.

W dalszym ciągu obserwujemy zmiany jakościowe w czytelniach, na które mają wpływ : zdecydowanie powszechniejszy dostęp mieszkańców do internetu i związane z tym duże przemiany cywilizacyjne, korzystanie z zasobów bibliotek cyfrowych, zmiany preferencji czytelniczych, spadek liczby uczących się i studiujących, mniejsza potrzeba korzystania z książek tradycyjnych, niż demograficzny.

W zakresie komputerów i internetu :

	2012r.	2011r.	%
liczba korzystających	24.802	22.964	108,0 (+8,0)
w tym :			
- z Internetu	23.504	21.786	107,9
- ze zbiorów elektronicznych	1.298	1.178	110,2
liczba wypożyczeń zbiorów elektronicznych	3.855	3.569	108,0 (+8,0)

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

---

liczba informacji elektronicznych wysłanych e-maile	20.859	25.082	83,2 (-16,8)
liczba wejść na stronę w [informacji]	113.934	79.444	143,4 (+43,4)
Katalog OPAC	40.159	35.827	112,1 (+12,1)
Blogi biblioteczne	95.106	36.588	259,9(+159,9)
Facebook	172	17.064	1,0 (-99,0)

W minionym roku odnotowaliśmy kolejny wzrost usług w zakresie korzystania z internetu [+8 %]. Mieszkańcy mieli do dyspozycji 42 stanowiska internetowe [o 7 więcej] oraz dostęp do pakietu biurowego Office we wszystkich placówkach, a także do 436 jednostek zbiorów elektronicznych i 10 czasopism o tematyce komputerowej.

Dominującą grupą korzystającą z internetu są osoby powyżej 15 roku życia : 60,7 % , 14.262 osoby [11.919 rok wcześniej; 54,5 %]. Należy podkreślić ,iż w całym roku internet był bezpłatny dzięki refundacji Fundacji Orange . W roku sprawozdawczym prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych, uczyliśmy i udzielaliśmy informacji z naszego katalogu elektronicznego. Mamy także swój profil na Facebooku, ale zmieniły się zasady rejestracji i prowadzenia, stąd taki spadek.

W zakresie popularyzacji czytelnictwa :

	2012 r.	2011 r.	%
liczba imprez	5.126	4.052	126,5 (+26,5)
liczba uczestników	140.318	124.496	112,7 (+12,7)

Zaproponowaliśmy w 2012 roku o 1074 więcej imprez , z których skorzystało o 15.822 więcej osób.

Odbyło się wiele ciekawych wystaw i wernisaży , kontynuowaliśmy projekty : „Świat na wyciągnięcie ręki” „Do biblioteki po zdrowie” , „Klub M jak Mama” i wiele dotychczasowych przedsięwzięć. Więcej na ten temat w zakładce „aktualności” na naszej stronie internetowej oraz w dalszej części sprawozdania i materiałach towarzyszących.

Zatem wszystkie nasze usługi razem to :

	2012 r.	2011 r.	%
Liczba czytelników	25.881	26.220	98,7 (-1,3)
Liczba odwiedzin	434.123	410.100	105,9 (+5,9)
Liczba wypożyczeń	716.296	676.707	105,9 (+5,9)
Liczba informacji	313.953	234.418	133,9 (+33,9)

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

5.1 Zasięg czytelnictwa ; obserwowane preferencje czytelnicze ; przykłady najbardziej poczytnych w 2012 książek : (autor - tytuł).

W ubiegłym roku w wypożyczalniach MBP Tychy zarejestrowano 25.881 czytelników, o 339 osób mniej niż rok wcześniej [w 2011 – 26.220]. Osiągnięto wskaźnik 20,1 czytelników na 100 mieszkańców ; przyjęto 129.000 mieszkańców [rok wcześniej 20,78].

Struktura czytelników MBP Tychy w 2012 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	7	8
25.881	1134	2771	1196	2101	3730	7900	4564	2485
100 %	4,4	10,7	4,6	8,1	14,5	30,5	17,6	9,6
wg zajęcia	M	S	U	P	R	In	Nz	x
25.881	7517	3197	6549	2535	20	577	5486	x
100 %	29,0	12,4	25,3	9,8	0,1	2,2	21,2	x

Struktura czytelników MBP Tychy w 2011 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	x	x
26.220	4886	2138	4138	8168	4689	2201	x	x
100 %	18,6	8,2	15,8	31,1	17,9	8,4	x	x
wg zajęcia	M	S	U	P	R	In	Nz	x
26.220	7601	3562	6417	2599	40	569	5432	x
100 %	29,0	13,6	24,5	9,9	0,1	2,2	20,7	x

W roku sprawozdawczym (zgodnie z GUS) miało miejsce rozszerzenie struktury czytelników według wieku , co ma wpływ na porównanie do roku poprzedniego. Zmniejszył się nieco udział czytelników, którzy nie przekroczyli 25 lat życia. W ubiegłym roku stanowili oni 42,3 % czytelników. Rok wcześniej było to 42,6 % [w 2010 44,4 % ; w 2009 45,8 % ; w 2008 – 47,9 %]. Wśród w/w wymienionych 19,7 % to dzieci do lat 15-tu i jest to wzrost o 1,1 % [18,6 % w 2011 ; 18,6 % w 2010 ; 18,7 % w 2009 ; 18,8 % w 2008]. Nasze kilkuletnie działania skierowane do dzieci młodszych i ich rodziców przynoszą rezultaty : grupy 1 i 2 (od 0-5 lat i 6-12 lat) to 15,1 % naszych czytelników (3.905 dzieci).

Ponownie - tym razem - o 1,2 % zwiększył się [do poziomu 9,6 %] udział czytelników powyżej 60 roku życia [w 2011 – 8,4 % ; w 2010 – 7,5 % ; w 2009 – 6,6 %]

W dalszym ciągu młodzi czytelnicy zaspokajają - przede wszystkim - swoje potrzeby edukacyjne i informacyjne, a dopiero później poznawcze i rozrywkowe. Osoby uczące się i studiujące dziennie to 41,4 % ogółu czytelników i jest ich o 1,2 % mniej niż rok wcześniej. Jest to liczba 10.714 osób (w 2011 – 11.163 i 42,6 % w 2010 -11.798 i 44,7 %). Gdyby dodać do tego studentów zaocznych, którzy wykazywani są w pozostałych grupach [ok. 10 %] to – w dalszym ciągu – ok. 51 % czytelników wypożyczalni oczekuje od nas pomocy w zakresie swoich potrzeb edukacyjnych. Jednak ich udział ma od wielu lat tendencje malejące.

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

Czytelnicy czynni zawodowo to 35,1 % zarejestrowanych (9.084 osoby). Rok wcześniej 34,4 % i 9.016 osób [w 2010 - 33,7 % i 8.878]. Odnotowaliśmy kolejny raz wzrost w tej grupie (o 0,7 %).

Ponownie – tym razem – o 0,2 % wzrósł udział czytelników niezatrudnionych [emerytów, rencistów, bezrobotnych i – pierwszy raz – dzieci w wieku 0-5 lat], którzy stanowili 21,2 % - 5.486 czytelników; [w 2011 - 21,0 % - 5.432; w 2010 - 19,4 i 5.129; w 2009 - 19,1 % i 4.974].

Zarejestrowani czytelnicy – w głównej mierze – to tyszanie. Osoby spoza naszego miasta nie przekraczają 3% czytelników.

Struktura wypożyczonych do domu książek według stanu na 31 XII 2012 roku :

ogółem	578.344 egz., (540.315),	100,0 %	(100,0)
w tym			
literatura piękna dla dzieci	95.348 egz., (83.836)	16,5 %	(15,5)
literatura piękna dla dorosłych	374.261 egz., (349.848)	64,7 %	(64,8)
literatura popularnonaukowa i naukowa	108.735 egz., (106.631)	18,8 %	(19,7)

W wypożyczalniach odnotowano wzrost wypożyczeń książek o 38.029 woluminów (wcześniej o 6.395). Był on imponujący w porównaniu do 2011 roku, i wiązał się z atrakcyjnością naszych zbiorów, większą aktywnością czytelników oraz wzrastającymi cenami książek czy ubożeniem społeczeństwa, a także pełnym rokiem działania filii nr 12 (remontowanej w 2011 roku). Na 100 mieszkańców przypada 448 wypożyczeń (423), na 1 czytelnika 22,3 (20,4).

W strukturze wypożyczonych książek - w porównaniu do roku poprzedniego – w liczbach bezwzględnych czytelnicy wypożyczyli więcej książek; w ujęciu procentowym - zauważalny jest wzrost [o 1,0 %] liczby wypożyczeń literatury pięknej dla dzieci i wiążemy to z efektami naszej pracy z dziećmi młodszymi i ich rodzicami; o 0,9 % nastąpił spadek w wypożyczaniu literatury naukowej i popularnonaukowej, oraz minimalnie [o 0,1 %] w wypożyczaniu literatury pięknej dla dorosłych.

W dalszym ciągu największy udział w wypożyczaniu ma beletrystyka [81,2 % (80,3)], w tym dla dorosłych [64,7 %].

W zakresie beletrystyki najczęściej wypożyczane książki to nowości z literatury pięknej autorów obcych [amerykańskich, angielskich, hiszpańskich i szwedzkich]; dużym zainteresowaniem cieszą się także pozycje współczesnych autorów polskich. Dominuje proza – głównie powieści sensacyjne, kryminalne, obyczajowe, romanse historyczne i współczesne, fantastyka, thrillery medyczne. Czytelnicy najchętniej wybierali wydawnictwa nowe oraz kontynuacje popularnych cykli. Generalnie książki, o których się mówi i pisze, w mediach, autorów znanych, nominowanych i nagradzanych.

Literatura piękna dla dorosłych (wybór) :

- 1/ Gutowska – Adamczyk Małgorzata – Cukiernia pod Amorem
- 2/ Glukhovskiy Dimitry – Metro 2033
- 3/ Collins Suzanne – trylogia: Igrzyska śmierci
- 4/ Martin George R.R. – cykl : Pieśń Lodu i Ognia
- 5/ Lackberg Camilla – Księżniczka z lodu i kolejne części sagi kryminalnej
- 6/ Ulatowska Maria – Sosnowe dziedzictwo i kolejne części
- 7/ Rybaltowska Barbara – Bez pożegnania i kolejne części sagi
- 8/ Sparks Nicolas – Dla ciebie wszystko
- 9/ Nurowska Maria – Drzwi do piekła i ciąg dalszy Dom na krawędzi
- 10/Murakami Haruki – 1Q84

Literatura naukowa i popularnonaukowa wypożyczana jest - głównie – przez uczniów, studentów, osoby kształcące się . Jest to księgozbiór ze wszystkich dziedzin wiedzy ; najczęściej z psychologii, prawa, socjologii, ekonomii, zarządzania, historii, geografii społecznej, i gospodarczej, turystyki, demografii, medycyny, oświaty, pedagogiki, historii sztuki, literaturoznawstwa, , historii kultury. Pozostali czytelnicy interesują się szeroko rozumianą literaturą faktu, reportażami podróżniczymi, szczególnie znanych podróżników, biografiami sławnych osób, autobiografiami i wspomnieniami, książkami tematycznie skorelowanymi z historią najnowszą i współczesnym życiem publicznym, a także II wojną światową, poradnikami medycznymi, przewodnikami turystycznymi, informatyką.

Literatura z innych działów (wybór) :

- 1/ Wałęsa Danuta – Marzenia i tajemnice
- 2/ Kortko Dariusz, Watoła Judyta – Czerwona księżniczka
- 3/ Cialdini Robert B. – Wywieranie wpływu na ludzi
- 4/ Czubaszek Maria – Każdy szczyt ma swój Czubaszek
- 5/ Goleman Daniel – Inteligencja emocjonalna
- 6/ Passent Daniel – Passa
- 7/ Hołownia Szymon – Ludzie na walizkach
- 8/ Hugo-Bader Jacek – Biała gorączka
- 9/ Łobocki Mieczysław – Metody i techniki badań pedagogicznych
- 10/ Tuszyńska Agata – Oskarżona Wiera Gran

Czytelnictwo dzieci omówione zostanie w punkcie 5.3.

Literatura piękna dla dzieci (wybór) :

- 1/ Widmark Martin – Biuro detektywistyczne Lassego i Mai (wszystkie tomy)
- 2/ Delahaye Gilbert – Martynka + cała seria
- 3/ Kinney Jeff – Dziennik cwaniaczka
- 4/ Jędrzejewska- Wróbel Roksana – Florka
- 5/ Piątkowska Renata – Opowiadania z piaskownicy
- 6/ Głowińska Anita – Kicia Kocia
- 7/ Kasdepke Grzegorz – Detektyw Pozytywka
- 8/ Semple Jean Jacques – Mikołajek + cała seria
- 9/ Webb Holly – Kora jest samotna + pozostałe tytuły

10/ Widłak Wojciech – Pan Kuleczka + cała seria

Czytelnictwo w czytelnich omówione zostanie w punkcie 5.4

Tutaj przedstawiamy wybór książek najbardziej wykorzystywanych w czytelnich.

Literatura z innych działów (wybór) :

- 1/ Borkowska Stanisława – Strategie wynagrodzeń
- 2/ Kodeks cywilny
- 3/ Kodeks postępowania karnego
- 4/ Sierpińska Maria, Jachna Tomasz – Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych
- 5/ Gmytrasiewicz Maria, Karmańska Anna – Rachunkowość finansowa
- 6/ Słownik motywów literackich
- 7/ Sztompka Paweł – Socjologia : analiza społeczeństwa
- 8/ Griffin Ricky W. – Podstawy zarządzania organizacjami
- 9/ Juchnowicz Marta – Zaangażowanie pracowników : sposoby oceny i motywowania
- 10/ Sztumski Janusz – Wstęp do metod i technik badań społecznych

5.2 Wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.

Popularyzując książkę i czytelnictwo zorganizowaliśmy 5.126 imprez dużych i małych (o 1.074 więcej niż rok wcześniej), w których wzięło udział 140.318 osób (o 15.822 więcej). Były one adresowane do wszystkich grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży (o czym później) oraz seniorów.

Promowaliśmy kolejny raz – w sposób szczególny – sztuki plastyczne – twórczość artystów profesjonalnych i nieprofesjonalnych - we wszystkich bibliotekach, w tym w działających galeriach „Prowizorka” przy DF11, „W Bramie” przy DF13 oraz „Ósemka” przy czyteln centralnej, organizując 195 wystaw (183) i 267 mniejszych ekspozycji (wystawek) (189), które obejrzało 78.489 odbiorców (73.109) , w tym bardzo ciekawe np. „Obrazami historia zapisana...”- wystawa kart pocztowych Anny Kuzynowskiej i Grzegorza Szymczuka czy „Cmentarze i kirkuty w obiektywie Teresy Komander” – wystawa fotografii. Ta działalność Biblioteki spotyka się z bardzo dobrym przyjęciem przez czytelników i użytkowników Biblioteki i osób im towarzyszącym oraz sprzyja dłuższemu przebywaniu u nas.

Wybrane przykłady :

- **cykl projektów i przedsięwzięć w ramach obchodów Roku Janusza Korczaka** były to m. in. :
  - * VII edycja konkursu poetyckiego „O Pozłacane Pióro” pt. „Wychowawca Czarodziej, w którym wzięło udział 43 uczestników nadsyłając 76 wierszy
  - * wystawa pt. „Janusz Korczak orędownikiem praw dziecka” – ze zbiorów czyteln centralnej,

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2012 rok

- * Noc w krainie marzeń z królem Maciusiem w ramach Nocy z Andersenem,
  - * Król Maciuś I w Bibliotece – spotkania z przedszkolakami dla 150 maluchów
  - * wręczanie podczas Niedzieli z Książką cukierków z sentencjami Janusza Korczaka,
  - * uroczyste odczytanie przez dzieci „Apelu Twojego Dziecka” według Janusza Korczaka podczas festynu w parku
-
- cykl (31) imprez w ramach IX Tygodnia Bibliotek : 8-15 maja : „Biblioteka ciągle w grze ” dla 810 osób ,
  - konkurs fotograficzny : V edycja – „W Tychach jest pięknie” pod hasłem „Pokaż nam książki, które lubisz, o których pamiętasz, które czytasz”, w którym wzięło udział 35 uczestników nadsyłając 80 zdjęć,
  - cykl podróżniczy : „Świat na wyciągnięcie ręki” (IV rok) – 5 spotkań [Spitsbergen, Dania, Ukraina, Islandia, Albania], gdzie spotkaniom towarzyszyły wystawy zdjęć, eksponatów, degustacja kuchni, opracowywany był tematyczny biuletyn specjalny o naszych zbiorach – dla 280 uczestników,
  - cykl medyczny : „Do biblioteki po zdrowie” (III rok) – 4 wykłady [psycholog, okulista, geriatra, kosmetolog, gdzie opracowywane były także biuletyny tematyczne zbiorów – dla 130 uczestników ,
  - V Plebiscyt „Biblioteczna Róża” na najpoczytniejszą i najpopularniejszą książkę roku 2011, w którym zagłosowało 187 osób; tym razem wygrała pozycja : Kena Folletta - „Filary ziemi”
  - cykl dla młodych mam i ich pociech : „Klub M jak Mama” (III) – 11 spotkań dla 250 uczestników,
  - spotkanie autorskie z Hanną Kowalewską (w ramach DKK), które zgromadziło 30 osób,
  - spotkanie autorskie z Edytą Kaszycą, poświęcone Ryszardowi Riedlowi, dla 40 osób,
  - Kolędowanie w Bibliotece dla 30 osób,
  - VII Konsultacje dla maturzystów : 22 spotkania dla 110 młodych ludzi,
  - finał wystawy Akademii Fantastyki i Sztuk Walki „Jedi-Takeda”, który zgromadził 40 osób,
  - Niedzielę z Książką i Plastyką : 27 maja - na Placu Baczyńskiego, gdzie odbywał się kiermasz książek używanych, zakup tysovianów oraz zajęcia plastyczne dla kilkuset osób ; Niedziela została przygotowana razem z Teatrem Małym i Muzeum Miejskim w ramach cyklu „Niedziele na Placu Baczyńskiego” i poprzedziła Festyn inauguracyjny XI OTCzD.

Działania promocyjne to m. in. :

- informacja o nas, naszej działalności i imprezach w mediach i internecie [portale : Tychy. Dobre Miejsce, UM Tychy, Silesia Kultura; fora internetowe,] ; w roku ubiegłym ukazało się wiele artykułów i wywiadów w prasie lokalnej, regionalnej i ogólnopolskiej prasie fachowej oraz na portalach, a także informacji radiowych [Radio M] i telewizyjnych [TVP- program 3],
- mieliśmy profil MBP Tychy na Facebook – u , ponownie zmieniły się zasady jego prowadzenia ,
- prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych : 4 filii oraz Działu Muzycznego i Książki Mówionej , odnotowując 95.106 wejść - informacji (rok wcześniej 36.588)
- zmieniliśmy – w roku sprawozdawczym – wygląd naszej strony,
- **bogactwo informacji m. in. w zakładce „aktualności” oraz „ imprezy”**,
- tradycyjne plakaty, ulotki, szczególnie o imprezach w stałych punktach w placówkach oraz w specjalnych 4 gablotach instytucji kultury w dobrych punktach komunikacyjnych i 3 miejscach w Urzędzie Miasta, a także w instytucjach kultury,
- różnorodność imprez, warto podkreślić festyny, zabawy czytelnicze, wspaniałe wystawy m.in. fotografii oraz malarstwa i plakatu profesjonalistów oraz nieprofesjonalistów, często czytelników i przyjaciół Biblioteki, oraz wojewódzki czy krajowy zasięg imprez np. TDL,
- comiesięczne biuletyny nowości i specjalne, rekomendujące zbiory w formie tradycyjnej i na stronie oraz coraz częściej rozsyłane pocztą elektroniczną do indywidualnych czytelników i instytucji,
- komputerowe udostępnianie zbiorów w bibliotece centralnej – każdy czytelnik otrzymuje bezpłatnie kartę plastikową w kolorze żółtym z adresem naszej strony,
- promocja działań poprzez znaki graficzne : posiadamy swoje logo firmowe i dla stałych projektów,
- prowadzenie korespondencji wychodzącej na papierach firmowych,
- opracowanie materiałów reklamowych i promocyjnych – w ubiegłym roku były to informatory dla dzieci i ołówki (w załączeniu),
- bezpośrednia rekomendacja w bibliotekach, na spotkaniach w przedszkolach, szkołach czy festynach,
- wysyłanie informacji o imprezach i innej aktywności do użytkowników indywidualnych i zbiorowych według poszczególnych baz działów i filii,

5.3 Czytelnictwo dzieci i młodzieży - problemy, obserwacje, współpraca z rodzicami, organizacjami i instytucjami w zakresie animacji czytelnictwa dzieci; własna ocena rynku wydawniczego dotyczącego literatury dla dzieci .

Zarejestrowaliśmy 5.101 czytelników do lat 15-tu, o 215 więcej niż rok wcześniej (4.886) ; było to 19,7 % wszystkich czytelników - w 2011 roku 18,6% - ; stanowili oni 3,9 % mieszkańców naszego miasta – podobnie jak w roku poprzednim. W 2012 roku GUS rozszerzył kategorie wg wieku dla opisywanych czytelników i tak można dodatkowo stwierdzić , iż dzieci w grupach 0-5 lat oraz 6-12 stanowią 15,1 % naszych czytelników (3.905 dzieci) i tutaj odnotowaliśmy największą dynamikę wzrostu. Nasze kilkuletnie działania skierowane do dzieci młodszych i ich rodziców przynoszą rezultaty.

Prowadziliśmy dla nich usługi w 2 filiach oraz 6 oddziałach, a także- w mniejszym zakresie - w pozostałych 6 filiach uniwersalnych. Wiodącą placówką dziecięcą była filia nr 7 dla dzieci i młodzieży. Prężnie działały także specjalistyczna filia nr 2 i oddziały przy filiach nr 12,3, 5 oraz uniwersalna filia nr 13.

W 2012 roku odnotowano 54.941 odwiedzin, o 2.338 więcej niż w 2011 roku (52.603) [w tym 42.356 w wypożyczalniach (41.112) i 12.585 w czytelniach (11.491)] – wzrost dotyczył wypożyczalni i czytelni.

Młodzi czytelnicy wypożyczyli do domu 110.509 książek (95.790) [o 14.719 więcej niż rok wcześniej], w znakomitej większości była to beletrystyka : 95.348 egz. (83.836) [o 11.515 więcej], która stanowiła 86,3 %.

Na miejscu w czytelniach młodzi czytelnicy skorzystali z 17.700 jednostek (16.653) [o 1.047 więcej].

Zatem łącznie udostępniono tej kategorii odbiorców 128.209 jednostek (112.443) .

Udzieliliśmy dzieciom 6.067 informacji (7.334) [o 1.267 mniej]. Zapewniliśmy prenumeratę ok. 25 periodyków.

Zakupiliśmy 3.513 książek z literatury pięknej dla dzieci [24,2 % całego zakupu] (rok wcześniej 2.337 i 16,8 %), w tym 1.534 z dotacji samorządowej, 1.875 z dotacji BN i 104 z przychodów własnych. Zapewniliśmy także dopływ literatury popularno naukowej zgodnie z potrzebami dzieci i młodzieży ze wszystkich źródeł finansowania. Kupowaliśmy pozycje polecane i rekomendowane oraz książeczki dla dzieci najmłodszych od 0 do 3 lat. Zgodnie z umową z BN 1/3 przyznanych środków na zakup zbiorów była przeznaczona na zakup dla dzieci i młodzieży. U nas była to kwota 22.666,7 PLN.

Wśród darów zainwentaryzowanych 395 egzemplarzy to beletrystyka dla dzieci.

W roku sprawozdawczym ponownie zaobserwowaliśmy duży spadek w zakresie korzystania z tradycyjnych źródeł bibliotecznych w czytelniach na rzecz, internetu i postrzeganie go jako najlepszego, najszybszego i najbardziej wiarygodnego źródła informacji wszelakiej.

Wiele wagi przywiązujemy do pozyskiwania właściwych i różnorodnych zbiorów bibliotecznych i do popularyzacji czytelnictwa w tej grupie wiekowej, szczególnie

wśród dzieci małych, aby przysposobić je do czytania i rozmiłowania w książce. Organizujemy szereg zajęć dla rodziców z małymi dziećmi [motylkowe czytanie, adwentowe czytanie, czytanie z babcią i dziadkiem, klub młodych mam, pasowania na czytelnika, panele edukacyjne,], chodzimy na spotkania rodziców do coraz większej liczby przedszkoli i szkół, głównie na początku roku szkolnego ; współpracujemy z przedszkolami, szkołami, klubami, świetlicami i domami kultury – szczególnie w zakresie głośnego czytania; w swoich działaniach spotykamy się również z bardzo liczną grupą świadomych rodziców, dla których edukacja czytelnicza maluchów jest niezwykle ważna. W 2012 roku nasza praca przyniosła kolejny raz wymierne efekty, szczególnie w filii nr 7, 3 i 12 .

Cały czas proponujemy dzieciom ciekawe i różnorodne formy i zajęcia. Dzieci mogą korzystać ze zbiorów książki mówionej oraz zbiorów muzycznych. Zapewniamy swobodny dostęp do informacji, pomagamy w rozwijaniu zainteresowań w sensownym zagospodarowaniu czasu wolnego oraz edukacji.

Bibliotekarze są odbierani w bardzo pozytywny sposób, spotykają się często z miłymi gestami, prawie zawsze są rozpoznawalni poza biblioteką.

Obie filie dziecięce oraz oddział w filii nr 12 i filia nr 13 prowadziły bardzo atrakcyjne blogi biblioteczne, które były cenione przez rodziców. Blog filii nr 7 wśród 160 blogów dla dzieci istniejących na witrynie blox.pl znajduje się na 2 miejscu pod względem popularności , a odwiedziło go 71.632 osoby (28.665).

5.3.1 Najważniejsze przykłady form pracy z dziećmi i młodzieżą .

- całoroczna akcja głośnego czytania [1.454 razy dla 35.099 dzieci],
- tygodniowe adwentowe czytanie dla 253 dzieci,
- IV Tydzień czytania z babcią i dziadkiem dla 256 dzieci,
- całoroczna działalność Klubu Motyli Książkowych dla małych dzieci 0-5 lat – filie nr 2,7, 12, [103 spotkania dla 1.816 uczestników],
- atrakcyjne zajęcia i zabawy podczas akcji „Biblioferie” [15 bibliotek – 100 imprez - 908 dzieci] oraz „Lato w bibliotece” [14 placówek – 389 imprez - 2.352 dzieci],
- lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży [85 dla 1.742 uczniów],
- międzynarodowa „IX Noc z Andersenem”- tym razem w 2 placówkach - dla 75 dzieci,
- spotkania z poezją pn. Wierszoczytanie (VIII edycja) 4 spotkania dla 96 dzieci,,
- przeprowadzenie XI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom 28 maja- 6 czerwca. Tydzień zainaugurowany został wielkim festynem w Parku Niedźwiadków pod hasłem „Czytanie łączy pokolenia” [prawie 1.600 uczestników, 80 gości, w tym czytający seniorzy z Uniwersytetu III Wieku] . Ogółem w całym Tygodniu , bez festynu, czytano 52 razy dla 2.246 przedszkolaków i uczniów w 14 placówkach. Drugi raz Tydzień został poprzedzony Niedzielą z Książką i Plastyką

na Placu Baczyńskiego, gdzie odbył się kiermasz książek używanych, zakup regionalistów oraz zajęcia plastyczne.

- Urodziny Książkowego Misia – cykl ciekawych, różnorodnych 55 imprez w 8 filiach dla 1.155 dzieci,
- Konkurs plastyczny :”Uśnijże mi uśnij” – ilustracje do ulubionej kołysanki (192 osoby),
- Klub M jak Mama – zobacz punkt 5.2.

5.3.2 Sposób wykorzystania w pracy z dziećmi i młodzieżą nowoczesnych technologii oraz różnego typu zbiorów (np. gry planszowe, multimedialne itp.) :

Mamy gry komputerowe (np. „Oskar wyrusza w miasto”, „Młody Einstein”, „Maks i duchy zamku”) i inne dokumenty elektroniczne (436 jednostek). Zapewniamy dzieciom dostęp do internetu - 31 stanowisk, w tym 3 w ramach programu „Ikonka”. Dzieci do lat 15-tu – w roku sprawozdawczym - skorzystały z internetu 9.242 razy i było to mniej niż w roku poprzednim (9.867) . Dominowały gry. Korzystającymi ze zbiorów elektronicznych byli w 100 % korzystający z gier [1.298 osób, 3.855 udostępnień na miejscu].

Od bardzo wielu lat dzieci mają do dyspozycji także gry planszowe (216 jednostek) . W każdym roku przeznaczamy kilkaset złotych na zakup nowych i zniszczonych gier Planszowych (w 2012 roku zakupiliśmy 25 jednostek. Placówki posiadają od kilku do kilkunastu gier. Są to np.: Eurobusiness, Farmer, Twister, Patyczaki, Grzybobranie, Milionerzy, Małe zoo, Memory, Kreator mody, Gielda, Formuła 1, Bingo, Scriba, Rycerze i smoki, Inspektor Pytanko. Z gier planszowych w omawianym roku skorzystano 4.293 razy.

W wielu placówkach komputery wykorzystywane są do przeprowadzania lekcji bibliotecznych czy innych zajęć, szczególnie przy realizacji programu Orange.

5.4 Działalność czytelnii; wykorzystanie zbiorów podręcznych; usługi informacyjne Biblioteki (kto korzysta; ogólna liczba kwerend w 2012 roku) :

W 2012 roku odnotowaliśmy w czytelniach i kąciakach - w zakresie podstawowych usług- następujące dane :

Liczba odwiedzin :	48.706	(47.993)	101,5 %	(97,7)
Liczba udostępnień :	121.832	(122.768)	99,2 %	(90,1)
Liczba informacji :	14.416	(15.869)	90,8 %	(89,3)

Odnutowano większą liczbę korzystających o 713 osób lecz mniejszą ich aktywność . Dane te są lepsze w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wpływ na ten stan rzeczy ma z jednej strony trwający od wielu lat spadek w korzystaniu z tradycyjnych zbiorów na rzecz internetu, szczególnie silnie przez dzieci i młodzież szkolną. Z roku na rok zmniejsza się też liczba studentów dziennych i zaocznych oraz

uczniów, jak również mamy do czynienia z niżem demograficznym. W roku sprawozdawczym udostępniono 39.149 książek o 1.081 więcej niż rok wcześniej oraz 82.400 jednostek czasopism o 1.890 mniej. Kartografii udostępniono 209 jednostek mniej o 201 niż w 2011 roku, a grafik 74 jednostek (w 2011 nie było).

Z periodyków naukowych korzystają głównie studenci, nauczyciele, pracownicy banków, reklamy i związani z zarządzaniem oraz maturzyści . Zobacz też pkt. 4.2.

Najbardziej wykorzystywane w czytelnich działy księgozbioru to : organizacja i zarządzanie , psychologia, socjologia, nauki polityczne, prawo, marketing, , finanse i rachunkowość, ochrona środowiska, ekologia, biologia, medycyna, materiałoznawstwo, sztuka, architektura, film, turystyka, przewodniki turystyczne, a także historia literatury, słowniki dziedzinowe i wydawnictwa albumowe z malarstwa [głównie przez maturzystów, ale zdecydowanie w mniejszym stopniu], historia Śląska. Korzystających najbardziej interesują książki wydane po 2010 roku. Często są to słowniki językowe, motywów literackich , lektur i bohaterów; albumy malarstwa.

Konkretne tytuły podaliśmy w punkcie 5.1.

W roku 2012 udzieliliśmy 313.953 informacje (234.418) informacji, o 79.535 więcej niż rok wcześniej. Największą dynamikę wzrostu odnotowaliśmy w liczbie wejść na naszą stronę (w nowej odsłonie od października) oraz wejść na blogi biblioteczne (5 blogów); w roku sprawozdawczym zmieniły się zasady prowadzenia profilu na Facebook- u.

Oto nasze dane w zakresie informacji :

	2012	2011	%
liczba informacji tradycyjnych	43.723	40.413	108,2 (+8,2)
liczba informacji elektronicznych wysłanych e-maile	20.859	25.082	83,2 (-16,8)
liczba wejść na stronę www [informacji]	113.934	79.444	143,4 (+43,4)
Katalog OPAC	40.159	35.827	112,1 (+12,1)
Blogi biblioteczne	95.106	36.588	259,9 (+159,9)
Facebook	17.064	17.064	16,6 (-83,4)
Razem	313.953	234.418	133,9 (+33,9)

Największy udział w szeroko rozumianej informacji miała liczba wejść na naszą stronę 36,3 % (33,9) ; cieszy się ona dużą popularnością, a my dbamy o jej promocję;

jak już wielokrotnie wspomniano w 2012 roku zmieniliśmy jej wygląd.

Kolejne 30,3 % wszystkich informacji (było 15,6) to informacje na blogach bibliotecznych, prowadzonych w 5 placówkach. Liderem ponownie była filia nr 7, która odnotowała 71.632 wejścia, co dało 75,3 % udział.

Trzecim rodzajem informacji były informacje tradycyjne, które stanowiły 13,9 % i było ich o 3.310 więcej niż rok wcześniej - będące , w znakomitej większości, informacjami bibliotecznymi i rzeczowymi, udzielanymi w wypożyczalniach oraz 6 czytelnich , w tym 2 dla dzieci . Biblioteka centralna udzieliła 12.426 informacji tradycyjnych , co stanowiło 28,4 % tych informacji ; rok wcześniej 15.246 informacji 37,7 .

Tuż za informacją tradycyjną uplasowała się - w strukturze udzielanych informacji - informacja z katalogu OPAC. Było to 12,8 % . W wypożyczalni centralnej było to aż 24.400 informacji.

Zmalało udzielanie informacji przy wykorzystaniu poczty elektronicznej. W 2012 roku udzieliliśmy 20.859 takich informacji, (25.082) [spadek o 4.223] , które stanowiły 6,6 % wszystkich udzielonych informacji (10,7); były to przede wszystkim informacje dotyczące naszych zbiorów – elektroniczne biuletyny 5 agend (7 rodzajów) oraz naszych imprez i projektów- wysyłane do indywidualnych i zbiorowych odbiorców .

Udzielone na Facebooku informacje stanowiły 0,1 % .

Głównymi odbiorcami informacji bibliograficznej są – przede wszystkim – studenci i uczniowie, w tym maturzyści oraz osoby podnoszące swoje kwalifikacje zawodowe. Poszukują oni obszernych i konkretnych informacji ze wszystkich dziedzin.

Pragniemy dodać, iż w roku sprawozdawczym sporządzono w dziale informacyjno – bibliograficznym 34 zestawienia bibliograficzne (32) [1.129 pozycji (1.256)], głównie na potrzeby maturzystów i studentów.

5.5 Stan prac nad bibliografią miasta lub powiatu.

Bibliografia naszego miasta tworzona jest w formie tradycyjnej [kartoteka] i komputerowej [od 1992 roku do nadal] przy wykorzystaniu programu Promax. Od 2013 roku będzie to Bibliografia M21.

W 1993 roku ukazała się Bibliografia Tychów na lata 1928 – 1991 natomiast w 2009 roku za lata 1992 – 1996 wraz z płytą CD.

W roku sprawozdawczym na bieżąco zbierany był materiał do kolejnych tomów (na fiszkach), artykuły były klasyfikowane, tematowane i sukcesywnie wpisywane do komputerowej bazy Promax, tworząc kartotekę elektroniczną wedle naszych możliwości.

Stały Zespół ds. Bibliografii, z uwagi na inne znaczące zadania, szczególnie dotyczące BIP i nowej odsłony naszej strony www - nie spotykał się na odrębnych spotkaniach, ale na bieżąco konsultował zaistniałe problemy i zagadnienia, zgodnie z przyjętymi wcześniej ustaleniami dla tomów następných.

Nasze zamierzenia to wydanie bibliografii za lata 1997-2000, w formie kodeksu wraz z płytą CD, który zamknie wiek XX natomiast kolejne lata ukazywać się będą prawdopodobnie tylko na CD oraz on-line na naszej stronie internetowej.

6 Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1 Stan i ocena działalności filii i punktów w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Posiadamy filię szpitalną [nr 9]. Działalność opieramy na porozumieniu zawartym - w 2012 roku - ze spółką Megrez Sp. z o.o., która prowadzi Wojewódzki Szpital Specjalistyczny (negocjacje trwały kilka miesięcy ; w tym czasie placówka była nieczynna ; w bibliotece tej obecnie pracuje tylko nasz bibliotekarz). Placówka świadczy usługi pacjentom i personelowi szpitala.

Księgozbiór tej placówki liczy 12.579 egzemplarzy. Kontynuowaliśmy prenumeratę 10 tytułów czasopism. Ponadto filia ta udostępnia księgozbiór medyczny i czasopisma medyczne, będące własnością Szpitala.

W roku sprawozdawczym placówce tej przydzielono 418 (622) pozycji, w tym z zakupu 335 (519) książek o wartości 7.270 PLN.

Placówka ta posiada 2 stanowiska komputerowe dla czytelników i personelu.

Z uwagi na charakter placówki w ubiegłym roku zubytkowano 800 woluminów (1.000)

liczba czytelników i wypożyczeń :

- w filiach szpitalnych :

Oto dane czytelnicze tej filii ogółem :

	2012	2011
l. czytelników	1.115	1.659
l. odwiedzin	10.185	13.771
l. wypożyczeń	28.311	39.046
l. informacji	555	555

Spadek danych czytelniczych wynikał z faktu zamknięcia filii i przekształceń podmiotu go prowadzącego.

Do najczęściej wypożyczanych książek należą : powieści obyczajowe, romanse, sensacyjne, fantastyka, a także poradniki medyczne i biografie.

Mimo wspomnianych trudności nasza filia prowadziła również działalność popularyzującą czytelnictwo – 10 (36) imprez, w których wzięło udział 1.411 (314) chorych uczestników. Były to głównie wystawy.

Z internetu skorzystano 224 razy; rok wcześniej 328.

Biblioteka cieszy się dużą popularnością wśród personelu i pacjentów. Czytelnicy niepokoiłi się o jej przyszłość, jak również z zadowoleniem przyjęli jej otwarcie ze zmienionym nieco wyglądem.

Filia włączyła się kolejny rok w organizację projektu „Do biblioteki po zdrowie”, zapraszając do naszej czytelni centralnej lekarzy – prelegentów.

- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach : nie dotyczy.
- w domach opieki społecznej: nie dotyczy.
- w aresztach : nie dotyczy.

6.2 Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków : 2.492 (2.950)
- liczba e-booków : nie posiadamy
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) : 150 egz. (150)

Udostępnianiem książki mówionej zajmuje się Dział Muzyczny i Książki Mówionej.

Oto nasze dane :

- * liczba zbiorów   2.492   tytuły , w tym na kasetach (2.292), mp3 (489), audio (169) ; w 2011 było 2.950
- * liczba czytelników   557 , w tym 21 członków PZN
- * liczba wypożyczeń   6.275   tytułów , w tym na kasetach (392), mp3 (5.275), audio (608)

6.3 Czy Biblioteka posiada stanowiska komputerowe lub inne sprzęty techniczne przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku. Jeśli tak to jakie ?

Nie posiadamy.

6.4 Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne, chore, starsze otaczane są szczególną opieką. Część naszych bibliotek dostosowanych jest dla sprawnych inaczej [11 placówek].

W roku sprawozdawczym m. in. :

- współpracowaliśmy z PZN,
- nosiliśmy czytelnikom starszym i słabszym książki do domu ,
- wypożyczaliśmy dyslektykom odpowiednie zbiory,
- kontynuowaliśmy głośne czytanie książek dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,
- zorganizowaliśmy kilka wystaw twórczości członków Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczego Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Tychach,
- współpracowaliśmy z Domem Pomocy Społecznej św. Anny dostarczając książki i czasopisma,
- seniorzy ze Świetlicy Środowiskowej bł. Jana XXIII uczestniczyli w wielu cyklicznych spotkaniach w bibliotekach np. Spotkania z muzyką, wieczór kolędowy,

- kontynuował działalność Piątkowy Klub Robótek Ręcznych,
- seniorzy aktywnie uczestniczyli w Tygodniu Czytania z babcią i dziadkiem ,
- seniorzy z Uniwersytetu III Wieku w Tychach byli czytającymi podczas Festynu w Parku Niedźwiadków,
- przygotowaliśmy wystawę twórczości seniorów Uniwersytetu III Wieku w Katowicach,
- współpracowaliśmy z Hospicjum im. Św. Kaliksta,
- stosowaliśmy indywidualne zaproszenia na organizowane przez poszczególne placówki imprezy czytelnicze, w tym na spotkania muzyczne, medyczne czy podróżnicze,
- sporządziliśmy Biuletyn Specjalny w związku z trwającym Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej,
- prezentowaliśmy twórczość seniorów w wielu placówkach,
- pamiętaliśmy w wielu projektach i imprezach o naszych seniorach.

Wzrósł ponownie (tym razem o 1,2 %) udział czytelników powyżej 60 roku życia w wypożyczalniach. Było to 2.485 osób, którzy stanowili 9,6 % wszystkich zarejestrowanych czytelników. Jest to także - kolejny raz - coraz bardziej aktywna grupa użytkowników czytelni; tutaj dominuje korzystanie z prasy, ale także i z internetu. Część naszych działań skierowana jest do seniorów, szczególnie w zakresie popularyzacji czytelnictwa i imprez bibliotecznych. Są to również członkowie Dyskusyjnych Klubów Książki. Dla tej grupy organizujemy spotkania z podróżnikami, kulinarne, wieczorki poetycko-muzyczne. W roku sprawozdawczym w ramach programu „Tychy w sieci możliwości” – Latarnicy Polski Cyfrowej szkolili tę grupę docelową.

7 Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego.

Nie dotyczy MBP Tychy.

8 Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy :

8.1 Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagradzania , przygotowania zawodowego pracowników :

W roku sprawozdawczym MBP Tychy dysponowała 72 etatami przeliczeniowymi. Nasza społeczność - wg stanu na 31 XII 2012- liczyła 88 osób, 71 etatów przeliczeniowych (odejście na emeryturę z końcem roku pracownika obsługi).

Pracownicy merytoryczni stanowili 74,9 % ogółu zatrudnionych (75,2) [53,15 etatów, 58 osób]. Wykształcenie merytoryczne posiada 91,4 % (91,7) , w tym 60,3 % (66,7) wyższe bibliotekarskie. Najwięcej bibliotekarzy pracuje (32,6 %) w przedziale 11-20 lat i do lat 5-ciu : 24,1 %. Staż powyżej 30 lat stanowi 5,2 %.

W administracji pracowało ponownie 14 osób, w tym 6 pełnozatrudnionych. Stanowili oni 14,4 % ogółu zatrudnionych (15,2) [10,25 etatów].

Pracownicy obsługi to 16 osób, co stanowiło 10,7 % ogółu zatrudnionych (19,6 [7,6 etatów]).

Realizowaliśmy 1 staż PUP (bibliotekarski) oraz 2 praktyki w dziale kadr, a także 7 praktyk studentów bibliotekoznawstwa.

8.2 Średnia płaca brutto w przeliczeniu na pełny etat z uwzględnieniem wszystkich składników : tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród) :

Płace w MBP Tychy reguluje, wprowadzany zarządzeniem Dyrektora, regulamin wynagradzania . W 2012 roku miała miejsce podwyżka wynagrodzeń (115 PLN na etat przeliczeniowy na stałe składniki wynagrodzenia). Wyplacono premie w wysokości 4 % miesięcznie (91 PLN na etat przeliczeniowy). Wyplacono także nagrodę roczną, w tym z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek (1.935 PLN na etat przeliczeniowy) oraz ostatni raz dodatkową nagrodę roczną, była tzw. „13” na poziomie 8,5 % osiągniętego wynagrodzenia (2.386 PLN na etat przeliczeniowy).

W roku sprawozdawczym jubileusze obchodziło 4 pracowników, w tym 2 bibliotekarki. Na emeryturę odeszła 1 osoba (pracownik obsługi). W roku ubiegłym spotkaliśmy się z dużą fluktuacją kadr (10 osób), a nade wszystko – ponownie - z bardzo dużą absencją chorobową. – 254 (249 w 2011 ; 192 w 2010) zwolnień lekarskich (1.900 dni).

Realizowaliśmy 2 staże absolwenckie [PUP] oraz 6 praktyk. Trwały 4 urlopy macierzyńskie (373 dni), 2 wychowawcze oraz 2 szkolne (7 dni), a także 1 świadczenie rehabilitacyjne (180 dni). Łącznie odnotowano 2.460 dni absencji.

W roku ubiegłym średnia płaca brutto ogółem w naszej Bibliotece wyniosła 2.756 PLN na etat przeliczeniowy (2.756), bez byłej tzw. „13” - 2.569 PLN (2.569).

Średnia płaca brutto na etat przeliczeniowy (wszystkie składniki) wyniosła :

a/ pracownicy merytoryczni (z Dyr.)	2.550,08 PLN (2.347,67)
b/ pracownicy administracyjni (z GK)	2.684,16 PLN (2.717,23)
c/ pracownicy obsługi	1.666,18 PLN (1.624,97)

8.3 Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba) :

W roku sprawozdawczym 5 osób ukończyło naukę – bibliotekoznawstwo : 1, w tym podyplomowe - 0.

Liczba osób uczących się : 5

- studia licencjackie (kierunki) : 2 [1 bibliotekoznawstwo, 1 kulturoznawstwo]
- studia wyższe magisterskie (kierunki): 1 [1 ZZL],
- studia podyplomowe (kierunki): 1 [1 coaching]
- studia doktoranckie : 1 [1 kulturoznawstwo]

8.4 Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje itp.) – tematyka, organizatorzy .

Ogółem w 38 formach szkoleń, wyjazdów i konferencji uczestniczyło 91 osób. Wydatkowano wraz z dojazdami 14.844 PLN, w tym na płatne szkolenia 13.424 PLN (merytoryczne 4.450 PLN, komputerowe 6.864 PLN).

Pracownicy merytoryczni (wybór) :

- Jubileuszowy X Finał Kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” – Warszawa – Fundacja ABCXXI [1 osoba],
- Spotkanie użytkowników PROLIB – Katowice – MAX Elektronik [3 osoby],
- Krajowy Kongres Kultury Książki – Katowice – BŚ – [9 osób],
- Książka dla dzieci. Jak to się robi ? – Katowice – BŚ [2 osoby],
- Świat Książki Dziecięcej w Roku Janusza Korczaka (seminarium) – Bielsko Biała – Książnica Beskidzka [3 osoby],
- Efektywny dostęp do informacji o treści dokumentów. Język Haseł Przedmiotowych – Katowice - BŚ [3 osoby],
- Wszystko o BIP – prawo i praktyka – Katowice – OKST im. W. Pańki [2 osoby],
- Targi książek – Kraków - [3 osoby],
- Targi książek – Katowice – [8 osób],
- Katowickie Prezentacje Biblioteczne – Katowice – BŚ [4 osoby],
- Janusz Korczak : pismo i myśl. Filozoficzne i literackie wcielenie Doktora (sesja naukowa) – Oświęcim – MBP [4 osoby],
- Aspekty organizacyjno-prawne działania bibliotek. - Katowice – BŚ [3 osoby],
- Bądź przewodnikiem dla dzieci po świecie literatury – o biblioterapeutycznej roli literatury i nie tylko – Katowice – LOGONET Sp. z o.o. [2 osoby] ,
- Google to nie wszystko. Warsztaty skutecznego przeszukiwania zasobów cyfrowych – Dąbrowa Górnicza – EXXPO Silesia Sp. z o.o. [5 osób],
- Login : Biblioteka. Moduł : specjalista informacji (kurs e-learningowy) – Warszawa – Biblioteka Uniwersytecka UW [1 osoba],
- Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiąta – Katowice – BŚ [4 osoby].

Pracownicy administracyjni (wybór) :

- Dochodzenie roszczeń i ochrona dłużnika przed wierzycielami w czasach kryzysu – Katowice – Regionalna Izba Gospodarcza [2 osoby],
- Regionalny Konwent HR – Katowice – Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami [2 osoby],
- Gospodarka finansowa samorządowej instytucji kultury – zmiany w 2012 roku – Katowice – RIO [1 osoba],
- Zagadnienia prawno – autorskie w działalności instytucji kultury – Katowice – ROK [1 osoba],
- Rewolucja w emeryturach - Katowice – Centrum Kształcenia PROFESOS [1 osoba],
- Nowe zasady wynagradzania pracowników instytucji kultury - Katowice - RESIMUS [1 osoba],
- Bezpieczeństwo informacji w jednostce samorządu terytorialnego – Katowice – OKST im. W. Pańki [1 osoba],
- Ochrona danych osobowych w praktyce administracyjnej – Katowice OKST im. W. Pańki [1 osoba],
- Kierowanie zespołem pracowniczym – Katowice – Centrum Kształcenia PROFESOS [1 osoba],
- Jak przygotować dobry wniosek do programów MKiDN w 2013r – Katowice – OKST im. W. Pańki,

8.5 Jaką tematykę szkoleń lub grupy zagadnień należałoby podjąć w odniesieniu do dyrektorów bibliotek (a także instruktorów i innych specjalistów), nie objętych szkoleniami organizowanymi w ramach Programu Rozwoju Bibliotek i programu Biblioteka+.

- ochrona danych osobowych w bibliotekach,
- windykacja zbiorów bibliotecznych,
- udostępnianie informacji publicznych,
- kontrola zarządcza,
- szacowania ryzyka,
- instrukcja kancelaryjna : elektroniczny obieg dokumentów

Warto dodać, że bibliotekarze naszej Książnicy byli aktywni w ogólnopolskiej prasie fachowej (Poradnik Bibliotekarza i Guliwer) oraz byli członkami Jury miejskich i wojewódzkich konkursów, jak również występowali z referatami w ogólnopolskich konferencjach.

9 Finansowanie.

9.1 Wielkość budżetu Biblioteki ogółem :

Wielkość budżetu w 2012 roku:

Ogółem	:	4.581.859 PLN:	(4.451.193)
w tym dotacja Organizatora	:	4.300.274 PLN	(4.451.193)
- działalność bieżąca	:	4.300.274 PLN	(4.191.239)
- działalność inwestycyjna	:	0 PLN	(55.000)
dotacja BN	:	68.000 PLN	(39.900)

9.2 Koszty utrzymania ogółem : 698.607 PLN bez remontów (588.986)

9.3 Dochody własne, ogółem : 101.852 PLN (96.561)

9.4 Darowizny rzeczowe (wymienić, co pozyskano np. książki, sprzęty) :

Wartość darowanych zbiorów wynosi 73.698 PLN. Było to 4.167 jednostek.

Należy nadmienić, iż Biblioteka nasza pozyskała także od wielu sponsorów i instytucji : kalendarze, długopisy, maskotki, słodycze, nagrody książkowe, płyty, zabawki, publikacje regionalne, za ok. 10.000 PLN.

9.5 Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem : 14. 925 PLN, (13. 698)
w tym :

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego :

- wysokość środków : -----

- tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania : -----

Przypomnieć warto, że Biblioteka otrzymała z Biblioteki Narodowej (w ramach dotacji ministerialnej) wspomnianą już wielokrotnie dotację na zakup nowości wydawniczych w ramach programu „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek. Zadanie : zakup nowości dla bibliotek publicznych”. Była to kwota 68.000 PLN.

9.5.2. Z fundacji (podać nazwę) : Fundacja Orange

- wysokość środków : 14.925 PLN (13.698)

- tytuł projektu : „Akademia Orange dla bibliotek”.

9.5.3. Z innych źródeł (podać z jakich) :

- wysokość środków : -----

- tytuł projektu : -----